

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ELEK JÓZSEF, katedra.tortenelem@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2022003

1. FORDULÓ – AZ ÖRÖKSÉG – MEGOLDÓKULCS

1) Igaz-hamis állítások

állítás	igaz/hamis	indoklás (csak a hamis esetében szükséges)
A	hamis	III. Béla bátyját, III. Istvánt követte a trónon.
B	igaz	
C	hamis	Bevételeinek döntő többsége a királyi uradalmak terményeiből származott.
D	hamis	Az ország főpapjai elutasították a koronázást, ez csak a pápa nyomására történt meg.
E	hamis	Mánuel halála után a bizánciaktól visszafoglalta Dalmáciát és kiterjesztette befolyását a Balkánon.
F	igaz	

2) A király környezetében...

állítás	
A	Érdy János régész Ő találta meg, azonosította Béla király holttestét, amikor feltárták a sírját.
B	Szent László király Valószínűleg mert a szentté avatást Béla szorgalmazta. Más források is megerősítik a hasonlatosságot és a régészeti eredmények is. Béla valójában mecénás is volt.
C	Ferenc József magyar király Az ő támogatásával készült el Béla király síremléke a Mátyás templomban.
D	Richárd angol kereszties lovag Amikor a keresztiesek áthaladtak az országon, Béla megvendégelte a lovagokat.
E	Kalán pécsi püspök A horvát-dalmát területek kormányzója volt, de le kellett erről a pozícióról mondania Imre trónörökös javára. Ez fordíthatta a püspököt a király ellen.

3) Magyarázd meg a fogalmakat!

fogalom	a fogalom magyarázata
A	Bizánci mintára akarta a hivatalos írásbeliséget megalapozni a királyságban, ezért hozta létre a kancelláriát, ahol a hivatalos iratok, oklevelek készültek .
B	Mánuel bizánci császár adományozta ezt a címet az akkor még trónörökösének tekintett Bélának, ami a császár utáni első embert jelenti.
C	A kamara haszna – a kincstár joga, hogy a pénz nemesfém összetételét megváltoztassa, hogy még több pénzt tudjon belőle veretni .
D	Királyi felségjogon beszedett jövedelem , ehhez csak a királynak van joga, másnak nem – pénzverés, sóbányászat, vámok és vásárok bevételei

4) Barátok közt – a ciszterci rend Magyarországon

A ciszterci rend a (1) **11. században/1098-ban** született meg, (2) **Róbert** apátnak köszönhetően. Az egyre népszerűbb szerzetesrend tagjai (3) **fehér/fekete** és (4) **fekete/fehér** színű ruházatukkal egyre több helyen tűntek fel Európában. Újabb lendületet adott a rend terjedésének egy fiatal burgundi nemes, (5) **Bernát** csatlakozása. Neki köszönhetően a ciszterci monostorok száma elérte a (6) **343-at/300-nál többet**. Magyarországon az elsőt (7) **II. Géza** alapította (8) **Cikádoron/a mai Bátaszéken**. Utódai is folytatták ezt a tevékenységet, III. Béla alapította a mai napig legismertebb cisztercita monostort (9) **Zircen**. A szerzetesek az első időkben (10) **Franciaországból** érkeztek. A magyarországi apátságok virágkorának a (11) **tatárjárás** vetett véget.

5) Keresztrejtvény

1.	P	R	A	Y	K	Ó	D	E	X	
2.			A	N	O	N	Y	M	U	S
3.			M	Á	N	U	E	L		
4.	C	E	L	E	S	Z	T	I	N	
5.		E	S	Z	T	E	R	G	O	M
6.				H	A	L	I	C	S	
7.		P	O	R	N	Ó				
8.		S	Z	Ú	Z	M	Á	R	I	A
9.				K	I	J	E	V		
10.			F	R	A	N	C	I	A	

Megoldás	Konstanzia
Ki volt ő?	III. Béla lánya
Három testvére	Imre és András magyar királyok, Margit bizánci császárné
Házastársa	I. Ottokár cseh király

Elfogadható volt Aragóniai Konstanzia is, ha az ő esetében is sikerült feltüntetni a testvéreit és házastársát.

6) Félremagyarozott történelem

A	A képen Béla király küldöttje megkéri Fülöp Ágost francia király hűgának, Capet Margitnak a kezét. A francia király beleegyezett a házasságba.
B	III. Béla a cisztercita szerzetesek támogatására megalapítja a szentgotthárdi monostort.